TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC I** **TỈNH QUẢNG TRỊ** Số: 01/2025/QĐST - VDS	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc** *Đồng Hới, ngày 11 tháng 7 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC I - TỈNH QUẢNG TRỊ

- ***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đỗ Quốc Tân.

- *Thư ký phiên họp:* Bà Nguyễn Thị Nhạn - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 1 - tỉnh Quảng Trị.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - tỉnh Quảng Trị tham gia phiên họp:* Ông Phan Mạnh Giang - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 7 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 05/2025/TLST - VDS ngày 12 tháng 6 năm 2025 về việc "*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2025/QĐST - VDS ngày 03 tháng 7 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn D, sinh năm 1961; nơi cư trú: Khu phố 4, phường Nam Đông Hà, tỉnh Quảng Trị (trước đây là: Khu phố 4, phường 2, thành phố Đông Hà, tỉnh Quảng Trị); có đơn xin vắng mặt.

2. Người bị yêu cầu: Bà Lưu Thị U, sinh ngày 15/3/1936; nơi cư trú: Thôn 2, xã Bắc Trạch, tỉnh Quảng Trị (trước đây là: Thôn 2, xã Hạ Mỹ, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình); vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và lời khai trong quá trình giải quyết, người yêu cầu - ông Nguyễn Văn D trình bày:

Mẹ ông là bà Lưu Thị U hiện đã già yếu, không còn nhận biết được những thứ xung quanh, không điều khiển hành vi, hoàn toàn không nhận biết gì và mất trí nhớ hoàn toàn, hiện đang điều trị bệnh tâm thần tại trạm y tế, mọi sinh hoạt hàng ngày đều phụ thuộc vào sự chăm sóc, nuôi dưỡng của ông Dũng. Bố ông là ông Nguyễn Văn Phiện (đã chết) và mẹ ông chỉ sinh được một mình ông nên chỉ còn một mình ông chăm sóc, nuôi dưỡng. Vì quyền lợi của ông nên ông làm đơn yêu cầu Toà án tuyên bố bà Lưu Thị U mất năng lực hành vi dân sự.

Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình (nay là Toà án nhân dân khu vực 1 - tỉnh Quảng Trị) đã thụ lý vụ việc và ban hành Quyết định trưng cầu giám định số: 04/2025/QĐ-TCGĐ ngày 17/6/2025, trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung giám định pháp y tình trạng sức khỏe tâm thần đối với bà Lưu Thị U. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 900/KLGĐ ngày 24/6/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận thời điểm hiện tại "a. Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Mất trí trong bệnh Alzheimer, khởi phát muộn, mức độ nặng (F00.1). b. Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự".

Theo đơn xin giải quyết vắng mặt, ông Nguyễn Văn D vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lưu Thị U mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - tỉnh Quảng Trị phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:

- Về tố tụng: Đây là quan hệ pháp luật yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình (nay là Toà án nhân dân khu vực 1 - tỉnh Quảng Trị) theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

Từ khi thụ lý cho đến thời điểm mở phiên họp: Thẩm phán, Thư ký phiên họp và Hội đồng tham gia phiên họp đã tuân thủ đúng quy định của pháp luật tố tụng; Người yêu cầu đã thực hiện đúng và đầy đủ nghĩa vụ theo quy định của pháp luật để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của mình.

- Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Hội đồng phiên họp áp dụng khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 và các Điều 228, Điều 370, Điều 371, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; các Điều 22, 46, 54, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự: Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Văn D tuyên bố bà Lưu Thị U mất năng lực hành vi dân sự. Chỉ định ông Nguyễn Văn D làm giám hộ cho bà Lưu Thị U, ông Dũng được thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật.

- Về lệ phí sơ thẩm: Áp dụng Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự và điểm đ khoản 1 Điều 12, khoản 5 Điều 16 Nghị quyết 326/UBTVQH14 quy định về án phí, lệ phí: Ông Nguyễn Văn D là người cao tuổi, có đơn xin miễn nộp lệ phí nên ông Dũng được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 - tỉnh Quảng Trị nhận định:

[1] Về tố tụng: Căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Văn D, xác định quan hệ của việc dân sự là "*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*"; bà Lưu Thị U có nơi cư trú Thôn 2, xã Hạ Mỹ, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình (nay là thôn 2, xã Bắc Trạch, tỉnh Quảng Trị), do đó, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình (nay là Toà án nhân dân khu vực 1 - tỉnh Quảng Trị) theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp, người yêu cầu ông Nguyễn Văn D có đơn xin vắng mặt, vì vậy, căn cứ vào Điều 228 Bộ luật tố tụng dân sự, Toà án tiến hành mở phiên họp vắng mặt ông Nguyễn Văn D.

[2] Về nội dung việc dân sự:

Căn cứ các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu ngày 12/6/2025 của ông Nguyễn Văn D thấy rằng: Bà Lưu Thị U, sinh ngày 15/3/1936 người già yếu, đang điều trị bệnh tâm thần, không có khả năng nhận thức, điều khiển hành vi, không tự mình chăm sóc bản thân, cuộc sống phải phụ thuộc vào sự chăm sóc, nuôi dưỡng của người thân, hàng ngày phải có người quản lý nên không có khả năng đến tại Tòa án tự khai và tham gia tố tụng. Vì vậy, ông Dũng yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lưu Thị U mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 04/2025/QĐ-TCGĐ ngày 17/6/2025, trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung giám định pháp y tình trạng sức khỏe tâm thần đối với bà Lưu Thị U. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 900/KLGĐ ngày 24/6/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận thời điểm hiện tại "a. Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Mất trí trong bệnh Alzheimer, khởi phát muộn, mức độ nặng (F00.1). b. Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự".

Như vậy, yêu cầu của ông Nguyễn Văn D về việc tuyên bố bà Lưu Thị U mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở để chấp nhận. Do đó, áp dụng các Điều 22, 46, 54, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự: Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Văn D về việc tuyên bố bà Lưu Thị U mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Đối với việc yêu cầu cử người giám hộ cho bà Lưu Thị U thấy rằng: Hiện bà Lưu Thị U đang sinh sống cùng với con ruột là ông Nguyễn Văn D, ông Dũng cũng là người con ruột duy nhất của bà Uyền. Do đó, ông Nguyễn Văn D có đủ điều kiện là người giám hộ cho bà Lưu Thị U là phù hợp. Ông Nguyễn Văn D thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

[4] Về lệ phí sơ thẩm việc dân sự: Ông Nguyễn Văn D được miễn nộp lệ phí sơ thẩm theo quy định tại Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự và điểm đ khoản 1 Điều 12, khoản 5 Điều 16 Nghị quyết 326/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Áp dụng khoản khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, khoản 1 Điều 228, các Điều 370, 371, 372, 376, 378 và Điều 379 Bộ luật tố tụng dân sự; các Điều 22, 46, 54, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự và điểm đ khoản 1 Điều 12, khoản 5 Điều 16 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Giải quyết vụ việc vắng mặt ông Nguyễn Văn D.

2. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn D, tuyên bố bà Lưu Thị U, sinh ngày 15/3/1936; nơi cư trú: nơi cư trú: Thôn 2, xã Bắc Trạch, tỉnh Quảng Trị (trước đây là: Thôn 2, xã Hạ Mỹ, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình) mất năng lực hành vi dân sự.

3. Về giám hộ: Chỉ định ông Nguyễn Văn D, sinh năm 1961; nơi cư trú: nơi cư trú: Khu phố 4, phường Nam Đông Hà, tỉnh Quảng Trị (trước đây là: Khu phố 4, phường 2, thành phố Đông Hà, tỉnh Quảng Trị) là người giám hộ của bà Lưu Thị U.

Ông Nguyễn Văn D có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Nguyễn Văn D.

4. Ông Nguyễn Văn D vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc Quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật, Viện Kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án công bố quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND khu vực 1;
- Chi cục THADS khu vực 1;
- TAND tỉnh Quảng Trị;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đỗ Quốc Tân